

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. V. Évf.

Márkisevei, 1926. november 7.

Broj 45. Szám.

Politicsni cirkusz.

Réden i temeljiten parlamentaren zítek sztvárja zadovolnoszt, ómurno delo parlamenta ravna vérsztveni tekáj dr'záve, dáva prestímanoszt i ogléd na zvúnaj. Zalosztno ali isztina je, ka rávno sztem sze nemremo hváliti n.í, prebiválci SHS, kí pa kak sztan-cserje nóvo nasztávlene dr'záve, bi v prvoj vrszti mogli v'zívati „oszvobodjénjá“ szladek szád. Ka nam má trósta ponüditi mláda dr'záve, telko vnicsi tiszta szlaba politika, kí sze tira 'ze od zacsétka, i kí escse i dnesz z véksov nepremislenosztjov blódi okoli nász.

Nasa dr'záve je parlamentárna, demokraticzna (kelko-telko) brez vísjega parlamenta (főrendiház.) Tó je daló národi nikakse pomirjenyé. Vendar pa tó doróto zanicsi tá blódna sztrankarija, kí demokraticnoszt szkoroda „absolutizmus vtopí. Tó pa príde z-toga, ár po boji do vládanya, gda stera sztranka rěszan do tē jěszel príde, té gléda naj escse i tē jěszel kabranko doli políze, za szvoje lüdi sze szkrbi, tá zemelicsívci vsze pravice i zákone, posztópa po navádi dikta-ture té, gda drúge vládajócse v nyí pravicsnom i ómurnom deli graja.

Fanaticsna je miszelnisterne sztranke, kí vsze 'zalódcse scsé pune nagucsati, da szamo ona predsztávla dr'zavno edinsztvo, vszi drúgi szo nato nē pooblaszt-seni. Csirávno je znáno, ka jih je telko, kak kaplica v mórji, i csirávno je dokázano, ka szo oni pretirávali tak nedemocraticno dr'zavne szlúzbenike, szo tak nepravicsno obtercsili poljedel-szki máli-mesterszki národ i pod-pérali kapitalizem, kak sze nedosztája za predsztavnike demokracije, escse bole pa té nē, gda sze obednim za predsztávni-ke národnoga edinsztva imenü-jejo. Sztem escse bole pokáple-jo naglásano demokracijo v glo-bocsino bürokratizma i abszoluzimusa, sztem kvarijo renumé parlamentárnoszt, rodijo národa 'ze itak veliko nezadovolnoszt, parlamenti dájo formo politicsno-ga cirkusza.

Ka nam haszni naglásenye edinsztva, csi ga v isztini v'zívati nemamo prilike, ka nam dá parlament, csi ga degredérajó na

neparlamentárnosztí najnízjo sztopnyo i ka nam valá naglá-sanye narodnoga szporazuma, csi sze v isztini szporazmeti nemremo, csi szmo mí, náimre Prek-murci, itak kak paszterki ravnani i csi politicsno delo zanász ne-prineszé hasznovitoga száda, ka vecs: britkoszt, 'zúkoszt i vérszt-

veno na nikojidénye. Zaman nam je tüdi tiszta lécavoszt, z sterim v krcsmi z tém najprosztěsim ká-'zemo bratinsztvo demokratije, csi jó szkazüjejo v isztini szamo zato, naj za podporo kapitalizma i bürokracije bögsi fundament na-rédijo. To je trük i politicsni cirkusz v plejatnoj kózi.

Véreső esett Délfranciaországban.

Franciaországban napok óta teljesen abnormis az időjárás. Északfranciaországban több nap óta szünet nélkül esik az eső, aminek következtében a folyók és a tavak megáradtak. A La Manche csatornán a viharok következtében a hajóközlekedés szünetel. Egyes megyékben hélfőn jégverés is pusztított. A viharokat Délfranciaországban különös természeti jelenség kísérte. Mont-Pellier környékén vérvörös eső esett. A lakosság körében óriási pánikot keltett a vérvörös eső, amely vörös színűre festette a kisebb tavakat és folyókat is.

Olaszország északi vidékén is napok óta tart az esőzés. A Sombrio—tiranai vasútvonalon a folytonos esőzés miatt pályacsuszamlás következett be, amiért ezen a vonalon beszüntették a vasuti forgalmat. Ugyancsak meg-

akadt a forgalom a karinthiai-olasz határvidéken is. A Tarvis-Pontebla vonalon az Uggewitz melletti árvíz következtében teljesen szünetel a forgalom.

A Harz hegységben két hete tart az esőzés, amihez hétfőn borzalmas orkán járult. A nagy eső következtében a folyók kiléptek medrükéből és a szántóföldek viz alatt állnak.

Az állandó esőzés következtében az Inn-folyó veszedelmesen emelkedik és magassága elérte már a három métert. Bozen és Merán közt Lahna vasútállomás előtt az áradás töltéscuszamlást idézett elő, úgy hogy egy személyvonat négy kocsija és mozdonya a megáradt Etschbe zuhant. A mozdonyvezető, a fűtő és egy utas belefulladtak a megáradt folyóba.

Radics István Dolnja Lendaván.

Mint hirlik, Radics István a horvát Parasztpárt vezére folyó hó 14-én nagyobb kísérettel Dolnja Lendavára fog érkezni. Radics fogadására nem csak Prekmurjében, hanem a szomszédos

Medjimurjében is erősen készülődnek, hogy Radicsot és társaságát minél lelkesebben fogadhat-sék. Radics társaságából a közönséghez magyarul is fognak szólni.

A vihar pusztítása Nedelicén

Az október 30-án fölöttünk elhuzodott vihar óriási károkat okozott Nedelice (Zorkoháza) községben. A rettenetes szélvész a község felső részébe, — ott ahol a Lebar-féle korcsma van, — óriási károkat okozott. Itt vonult át az orkán teljés erővel, ház falakat döntve le, háztetőket, pajtákat romba döntve oly annyira, hogy a kár csak első látásra is meghaladja a kétszázézer dinárt. Oly erővel haladt az orkán, hogy az utszéli kökereszteteket is szét-szórta s több mázsás ködarabokat méternyi távolságra dobta el.

Szerencse, hogy az itéletidő csak kis területen lombolt s hogy ember életben nem esett kár. A vihar elmulta után szép csillagos, szinte nyárias éjszaka következett. A vihar, mely egész Prekmurjén vonult végig, más helyeken csak jelentéktelenebb károkat okozott.

Je vsze mogócse?!

Interessantno je, ka sze tüdi i v Zamostji (Hidvég) tőzijo zavolo ime-nüvanya gerenta, kí sze nyim nevidi.

Ali szo zamosztjanci tak szrecsni bili doszémao, ka szo niti tó nē zvedili, ka sze gerent imenüje i té táksega mislénja, kak je vszákdenésnyi veliki 'zupan, naimre politicsnoga mislénja? Té sze nyim je ja nē vrédno tőziti zavolo toga imenüvanya, csi szo escse szamo vezdaj zvedli tó.

* * *

Osznovna sóla v M. Szoboti je zaprěta bila, deco szo nē püsztili v sólo, vucsitelje szo edem tjeden pocsitnice meli, prav povedano dvá tjedna, i vsze tó záto, ár szo jó keszno dáli obélti i je — praj — velika i nezdrava zdüha sla z-szten, kí je za deco skodliva. Mészeca julija szo persze nē znali tó, csi böde zavolo kéznoga beljenjá szten szmrád skodlivi na decé zdrájje, tó szo szamo po oszvedocsenyé mogli zagoviti. Na ja, za sztarise tó nikaj neskodi, vezdaj szo dönok meli koga ka szo pri-tom za deco dosztojnóm deli, pri toj dróvnój repici pomágali. Dali ka szo nē zavolo skarlatinke zaprli sólo . . .

* * *

Kak sze glászi ta nóva narédba, gledócse na zaposzlávanye vajencov? Csi sze dobro szpomínamo, tá naréd-ba právi, ka vszáki obrtnik szamo dvá vajenca léko zaposzlúje, na vszá-koga pomocsnika pa ednoga vecs. Zakaj je pa té mogócse, ka escse dönok ekszitérajo v M. Szoboti i okólici vajencov-fabrike. Ali sze tá narédba neszkrbi za osztro kontrolo?

* * *

Postna prisztobjina sze sze je z prvím novembrom zvisala. Vszáki, kí píszma posíla, naj pázi na tó nóvo odlócso, ár csi nezadoszta márkov dene na píszmo, nyemi hitro pritězijo preci „stemplin-strofa“ na sinyek. Presze, nató bí z postenim opominom na prebiválsztvo nebi mogócse bili razglásziti. Vszáki cslovek, najmre prinász, necsté novine, ali telko jus-sa bi pa vendar mogao i meti, da tó po szlúzbenoj pöti prvle zve, kak da bi strofani büo. Tó je neszrecsna pomócse za poplávence, escse bole pa csi z strofom ide.

* * *

Na talijanszkoa voditela fasisztov, Mussulinija, szo 'ze ob tréttim narédili atentát. Na vszáko formo ga vmoriti scséjo, ali kak prvle dvakrát, tüdi i vezdaj ob tréttim je szrecsno vujso. — Grom v kriplivo escse nig-dár nē vdaró, csi je pa v pöleg sztojécse viziko drévo vdaró, te je pa tüdi i ona vnicsena . . .

Nesze semmi, fogd meg jól.

Végre valahára, bár még nem teljesen, s elég mersztelenül is, természetes, politikai indoklásból, rájöttek a mi földi hatalmasaink, hogy mégis a hivatalnok-redukcióról szóló rendelkezésnek kihatással kellene lennie a miniszterekre és ennek hivatalnokaira is, most gondoltak egyet nagyott és merészet: az eddigi tizenyolc minisztérium helyébe csak tizenegyet létesítenek, illetve tizenegyre redukálják. Ezt az elhatározást azonban csak akkor fogják végrehajtani, ha a politikai színtér stabilizálva leszen azok javára, kik ma még függnek azoktól, kiknek támogatását éppen a sok és kelletlen miniszteri székől remélhetik. Tehát egyelőre ez csak terv papíron, melynek végrehajtását „jobb időkre” tolták ki.

Tizenyolc miniszter, melynek mindegyikéhez egy miniszter helyettes, két államtitkár és két alállamtitkár tartozik, tehát összesen *egyszáznyolc egyén teljes miniszteri fizetéssel*. Hová vezetheti egy országot az ily nagymérvő pazarlás. S mégis még csak most jöttek rá arra, hogy ezen a lehetetlen állapoton változtatni kell, ellenben nem még most, hanem majd egy-két év múlva, majd ha nem ezzel kell pártokat, embereket lekenyerezni, hogy támogassák a kormányozni feltétlenül akaró nagyobb, de kisebbségben lévő pártot. Annyinak azonban, hogy elhíreszteljék a minisztériumok redukcióját, elég az akarat is. De mikor takarékosági rendeleteket és utasításokat osztogatnak, ez semmi esetre sem bizonyítja azt, hogy ők maguk is takarékoskodni még szándékoznak is. Ily pénzfecsérelés, csupán politikai trükkökből, a nép anyagi és jóléti hátrányára, jóra egy országot

nem vezethet, s azt hisszük, hogy gazdasági krízisünk okát keresni felesleges is, mert ez és a sok panama, mely minálunk napirenden van, elég kézfogható magyarázata gazdasági romlásunknak.

Ez éppen elegendő ok arra, hogy az adóegységesítésről szóló törvénytervezettel szemben is pessimistikusan viseltessünk. Hogy az új törvény, ha meg is alkotják, sem szolgál majd örömről, legalább nekünk a Jugoszláviához csatolt új területeknek nem, az holt bizonyos. Ahogy ez a miniszteri redukció nem merészkedik végrehajtani most és mindjárt, mert egyik kormány-

zópárt félti uralmát a másik párt támogatásának megvonásától, épp-ugy nem merik végrehajtani az új adótörvényt Szerbiában, mert akkor ott is pártjuknak hátat fordítanak a választások alkalmával. Legalább pár éven belül nem lesz abból sem semmi, de nem lehet azért sem, mert ott adókataszter sincsen, tehát ki sem vethetik az adót úgy, hogy egysegesen elosztódjék minden polgárra egyformán mint azt nálunk tehetik. Vigasztaljon tehát az a remény, hogy mindkét adóteher-tétel még jó ideig fenn fog állani, tehát még a vigasztaló sem ment meg az adóztatók további önkényétől.

Wrangel elhagyta az országot.

Wrangel tábornok, aki eddig Szremszki-Karlovcin tartózkodott, szerdán végleg eltávozott Jugoszláviából és Belgiumba utazott. A tábornok családja már régebben tartózkodik Belgiumban és Wrangel tábornok is most oda költözött. A tábornokot — mint Noviszádról jelentik — az ottani orosz kolónia küldöttsége elutazása előtt felkereste és Wrangel szívélyesen elbucszott híveitől.

Wrangel tábornok a Noviszad felől szerdán délután két órakor érkező vonattal utazott

át Szuboticán és a pályaudvaron az itteni orosz kolónia tagjai majdnem teljes számban gyülekeztek bucsuztatására. Az orosz menekültek lelkes éljenzéssel fogadták a megérkező Wrangel tábornokot, aki melegen bucsuzott itteni híveitől is. A vonat indulásáig Wrangel végig az orosz kolónia tagjai között tartózkodott, majd Budapesten át folytatta útját Belgium felé, ahol apósa brüsszeli gyárában igazgatói állást fog betölteni az ellenforralom egykori vezére.

Olcsóbb lesz a telefon.

A postaügyi minisztérium — írja a Bácsmegeyi Napló — új szabályzatot dolgozott ki, melyben a telefonelőfizetések és az interurban beszélgetések díját lényegesen leszállította.

A rendelet a városközi telefonbeszélgetések díját a következőképp állapítja meg: 25 kilométerig hárompercenként 5 dinár, 25—50 kilométernél 10 dinár,

50—100 kilométernél 15 dinár, 100—200 kilométernél 20 dinár, 200—400 kilométerig 25 dinár, 400 kilométeren felül 30 dinár. Az új szabályzat, mely szerint 6 kilométeres körzeten belül interurban díj nincs, Beograd, Zágreb, Ljubljana, Noviszad, Szarajevó és Szubotica városokban megengedi, hogy huszonöt kilométeres zónában interurban pau-

sale-előfizetéseket is elfogadhatnak a postahivatalok. A pausale-díj évente 1800, havonta 10 dinár.

A első telefonforgalomban a szabályrendelet hat kategóriát állít föl. Az elsőbe tartoznak a bankok, pénzüzetek, bárók, mozik, egy millió dinárnál nagyobb alaptőkével rendelkező kereskedelmi és iparvállalatok, malmok, melynek 50 munkásnál többet foglalkoztatnak, orfaumok, első osztályu hotelok és vendéglők. A második kategóriába vannak csoportosítva a kereskedők, exportvállalatok, magánszínházak, drogériák, ügynökségek, kisebb hotelok és vendéglők. A harmadik kategóriába tartoznak az olyan ipari vállalatok, melyek ötvennél kevesebb munkást foglalkoztatnak, magánzók, könyvkötészet, nyomdák, mérnöki és építési irodák, gyógyszertárak és magánszemélyek részére fenntartott nyilvános telefonállomások. A negyedik kategóriába: közjegyzők, ügyvédek, orvosok, szerkesztőségek, kiadóhivatalok, kisebb iparvállalatok, kisebb malmok. Az ötödik csoportba osztották az állami és önkormányzati hivatalokat, iskolákat, színházakat, templomokat, irodalmi társaságokat, követségeket, konzulátusokat, magánlakásokat, kisiparosokat, kéményseprőket, fogyasztási és termelő szövetkezeteket. A hatodik kategóriába tartoznak végül a képviselők, újságírók, állami és önkormányzati tisztviselők, garázsok, humanus célu egyesületek és társaságok, tűzoltók, szokolegyesületek, népkonyhák, ármentesítő társulatok és menzák.

Olyan városban, hol négy százon felül van telefonelőfizető, az első kategóriában 3800, a másodikban 2800, a harmadikban 1809, a negyedikben 1200, az ötödikben 720, a hatodikban 400 dinár az évi telefonbérlet. Azokban a városokban és községekben, ahol az előfizetők száma

Az első kaland.

(Svéd elbeszélés.)

Írta: L. O.

(Folytatás)

Ezen a sorson tépelődött most Axel-Gusztáv, s ez okból szinte örült, hogy őrséget kell tartania s szobában kell raboskodnia. Legalább elfogadható ürügyül használhatta a társai gunyja ellen. Azonközben, hogy Lilje gróf erről gondolkozott, leszállt az éj, s mikor merengéséből fölpillantott, meglepetve vette észre, hogy ablaka alatt egy női alak jár föl-alá, s álarczán keresztül őt vizsgálhatja. Kezdetben ügyet sem vetett rá, de mikor látta, hogy az alak csak nem akar távozni, s hogy szinte megfoghatja a kezét, ha az ablakon kinyulik, becsületes, keresetlen svéd nyelven rákiáltott: »eredj a pokolba, vén boszorkány! Ha nem tehet hódításokat, legalább ne gunyolják azzal, hogy vén asszonyoknál van szerencséje, mert az alak vén anyó-

kának látszott fehér csipkefátyolában s lapos selyemálarczában.

A hölgy, aki szavaiból válogatott udvariasságot magyarázott ki, csipkés keztyűbe bujtatott egyik kezével fölnyult az ablak rostélyához, s olaszul sóhajta:

— Jó estét, lovag!

A kis csipkés keztyűre és a fiatalos üde hangra Axel-Gusztáv neszelni kezdett. A vér az arczába szökött, szíve hevesen dobogott s fogyatékos olasz nyelven felelt neki.

— Az északi jégkirály lovagjai közé tartozik? — kérdezte a hölgy.

Axel-Gusztáv ráhagyta.

— Az éjszaka oly enyhe világos. Ne mutassam meg a várost svéd Orlandino?

S egy pillanatra feltolta az álarczát. Axel-Gusztáv kivehette barna mély szeméit s dus rőtbarba haját. Arcza azonban sajátságosan halavány volt, mintha minden pórusával magával szívta volna a kelő hold fényét. Axel-Gusztáv elvesztette az esztét. Megfeledkezett őrségről, apródszolgálatról,

királyról; egy ugrással lent termett a nő mellett, ki újra fölköthötte álarczát s a hatalmas alak mellett úgy nézett ki, mint egy kis fehér Sibylla.

— Kicsoda ön? — kérdezte a nőtől.

— Flaminia vagyok.

— Flaminia?

— Az. Luccánák holdvilág-hercegnője. Nem hallotta még a híremet? Főnt lakozom egy nagy toronyban a kapu mellett, ötszörös zár mögött. De minden keddi estén, mikor Luna a harmadik negyedbe lép s az óra tizenöt, kalandra kell mennem. Akar velem jönni, lovag?

— Tűző-vizen keresztül, Flaminia.

— Menjünk hát. Csak a rossz pillantások ellen kell magunkat óvunk. Remélem, van szarva, lovag?

— Szarvam? Axel-Gusztáv eddig nem valami különös előnynek tudta azt, ha valakinek szarva van... Nincs.

— Akkor az enyimet kell segítségül hívunk — mondá Flaminia s a

karját a gróféba ölté. Meglazította mellén a kendőt, úgy hogy kivillant hófehér keble s vörös korállból fargott kis szavacskaát húzott elő, mely vékony aranylánczon függött a nyakában.

— Most védve vagyunk minden gonosz pillantás, kém és csapda ellen, mondá a nő, s lovagját a San-Giusto felé vezette.

A hold még nem szállt föl a láthatáron s fénye kétszeresen bűbályos volt, mert még nem látszott a forrás, ahonnan kiáradt. A város két szvérába osztotta, az egyik ragyogóan világos, a másik sötétfekete volt; az érintkező pontokon pedig oly élesek voltak a házak körvonalai, mintha papírosból vágták volna ki.

A levegő forró volt és mozdulatlan. Itt-ott ácsorgó árnya merültek föl s asszonyokkal sutognak, kik óvatosan nyitották föl az ablaktáblákat

(Folyt. köv.)

50—400 közt van, az évi díj a következő: 2800, 240, 1500, 900, 500, 300 dinár. Az ötvennél kevesebb előfizetővel rendelkező községekben a bérlettarifa ez lesz: 1600, 1400, 1000, 600, 300, és 180 dinár.
Az új szabályzat január 1-én lép érvénybe.

Glászi—Hirek.

— Neszrecsa z motociklom. 'Zitek, rojen z-Rakičana, sztanujajöcs v Gráci, je v sžrêdo v Csernelavci, pelajöcs sze z motociklom, z ednim bicikliztom vküper vđaro i sze je tak neszrecsno poskodüvao, ka szo ga mogli v spitao v M. Szoboto pripelati. Vezđaj sze 'ze böge csüti.

— Gróf Zichy Maria, lasznica veleimánya v Beltinci sze je na jabokovoj lüpi ni poskalila i tak neszrecsno szpádnola, ka more edem cajt v poszteli osztati.

— Szenye v Beltinci 5-ga t. m. je dobro bilö. Netö'zijo sze trgovci i në odávci 'zivine, náimre k denésnyemi vrémeni primerno.

— 'Uzor-ratar'. Kak szmo tó i meli 'ze pred bojnov, je tüdi denésnye minisztersztvo polodelsztva vpe-lalo hasznovtio 'uzor-ratarsztvo (mintagazdaság), pri sterom sze nasi kmetovje navcsijo, — põleg drügo-ga, — kak sze nat dela z umetnimi gnojili (mútrágya). Za táksega 'uzor-ratar-a je imenüvani Kühar János z Püconec, ki je 'ze v prvšem vrémeni tüdi büo zatö imenüvani.

— Hétfőtől kezdve megdrágult a posta. A postaügyi minisztérium az árvizkárosultak segélyezési költségeinek fedezésére egy hónapon át felemelte a posta portót. A postai áremelés hétfőn, november elsején lépett életbe és pedig oly módon, hogy a régi bélyegekre felül nyomást alkalmaznak, a leveleket a csak felülbélyegzett bélyeggel lehet továbbítani. A 25 és 50 parás viszonylatban a postaportó nem változik, ez a két bélyegfaj tovább használható. Az 1—8 dináros bélyegek ára 50 parával, a 10—30 dináros bélyegek pedig egy dinárral drágulnak. Régi bélyeget, amelyek nincsenek felülbélyegzve, november 31-ig nem lehet használni. November 31-ike után újból használhatók. A portófelemelésből befolyó jövedelme egészben az árvizkárosultak segélyezésére fogják fordítani.

— Hirtelen halálesetek. Turniščén elhalt Kunsztics Hermann lakatos 65 éves korában. Nem volt beteg, este pihenőre tért s 8 órára már hirtelen meghalt. Szivbaj okozta halálát. — Renkovcin Rezsonya Ivan 72 éves agglégény a teheneket kihajtotta a legelőre. Ott egy kissé megfázott s nyomban meghalt.

— Aranypénzünk lesz. Már tudnillik, akinek jut belőle! — A pénzügy-

miniszter Bécsben egy és négy dukátos arany érméket készített és azután forgalomba bocsátja azokat. Az érmek egyik oldalán a király arcképe, másik oldalán pedig Beograd város látkepe lesz.

— Magyarországai tenyész állatok a Bánátban. A Bánátban, ezen a jó vidéken az utolsó évtizedben a szarvasmarha állomány hanyatlásnak indult. Ezen az illetékes körök úgy akarnak segíteni, hogy most Magyarországról visznek át egyenlőre 180 drb. tenyész-bikát, s ezeket Becskereken kifogják állítani s mindjárt áruba is bocsátják őket. A kiállítás dr. Szillágyi Géza beográdi magyar kereskedelmi megbízott rendezi s ha az első szállítás eredménnyel jár, akkor folytatni fogják az eljárást, s újabb tenyész állat szállítványokat fognak át vinni Magyarországból.

— Olcsó hitel. A „Hipotekarna Banka központi vezérigazgatója, Markovics Bogdán dr. megvizsgált több nagyobb városi fiókbankot Jugoszláviában s tanulmányozta a gazdasági helyzetet. Arra a meggyőződésre jutott, hogy a válságos helyzetben csak az olcsó kamat mellett nyújtott minél nagyobb töke forgalomba hozatala tud segíteni. Tehát minden bank, nemcsak az államiak, hanem még a magán bankok is hozzanak áldozatot ezzel, hogy a kamatlábat szállítsák 10 százalékról legalább 7-re, hogy így minél több töke kerülhessen forgalomba a termelők, az iparosok és a kereskedők kezébe. A legtöbb és a legnagyobb áldozatot eddig is azok hozták, méltányos lenne tehát hogy ily módozatok mellett rajtuk is segítve legyen.

— A maribori főispánt szabadságotlák. A ljubljana i főispán után most a maribori főispánt — Pirkmajert — is szabadságra küldték. Mindkét főispán a független demokrata párt tagja s azért ezt sokan előjelnek tartják arra, hogy Korosecék belépnek a kormányba. A független dem. párt szlovéniai vezére Dr. Žerjav Gregor kijelentette egy ujságírónak, hogy a szlovén néppárt kormányba lépését erkölcsstelennek tartja, mert Korosec meg tagadja azokat az elveket, a melyeket a választás előtt hangoztatott. Korosecék a Žerjav féle agitáció folytán háttérbe szorultak s most a kormányba akarnak belépni, habár separatióistörékvésükkel (autonomia) nem fogják a kormány helyzetét megerősíteni. Miután azonban ez a koalíció nem sikerült, Pirkmajer már újból elfoglaltá hivatalát.

— A jugoszláv parlament munkája. A parlament most az adóegységesítési törvényen dolgozik, melynek célja az, hogy ne legyen oly sok című és nevű adónem, továbbá, hogy az adóteher igazságosan legyen elosztva az adózó polgárok teherbíráshoz képest. Az új adótörvénynek nem célja az adóemelés. A parlamentnek egyéb munkája most nincsen s azért pár napra elnapolták.

— Földrengés Ázsiában. Ázsiában, Szovjetörményországban borzalmas földrengés pusztított. Eriván és Alexandra városokban a földrengés oly erős volt s oly hosszúideig tartott, hogy a házak mint össze omlottak s a benn-

lakókat maguk alá temették. Sok száz a halottak száma, a sebesülteké pedig több ezer. Most Amerikából kérnek sürgős segélyt a hajléktalan lakosság részére.

— Nagy viharok mindenfelé. Magyarországon a Motrában óriási hóviharok voltak. Szombathelyről is havazást, Pécsről óriási szélvihart és zivatart jelentenek, mely a vidéken igen nagy károkat okozott. Csehszlovákiában a havazás még a vasuti közlekedést is akadalyozza. Kidöntött telefon és táviró oszlopok jelzik a viharok utját. A prágai gyorsvonat iszlakadt a hóban. Az Angol és Franciapartvidékeken is nagy viharok tombolnak, melyek eddig is már sok hajót tettekönkre, s több ember áldozatot követeltek. Amerikában vihar és forgószél pusztít. Newyork, Pennoylvónia és Massahusets államokban óriási a pusztulás. Harminc vázosan akadt meg a forgalom, sok az ember áldozat s rém nagy a kár. A tengeren sok hajó feneklet meg s pusztult el rakományával együtt. Freiburgban, orkán, felhőszakadás volt, a villám csapás felgyújtotta a Luther templomot, melynek teteje leégett. A város környékén is nagy a pusztulás.

Slovo.

Ob odhodu iz Murske Sobotе vse znance iz Prekmurja, od katerih se nam ni bilo mogoče osebno posloviti najlepše pozdravljamo. Želi vse najboljše
Rodbina KOŠIR.

K R U M P I S E,

blüzi edem vagon, prebráni, zdravi oddá: GORCSÁN krcsmár v Kri'zevci (Prekmurje).

LAKATOSOK, KOVÁCSOK, BĀDOGOSOK, MEHANIKUSOK

részére megjelent az első magyar nyelvű képes árjegyzék, mely az összes szerszámokat tartalmazza. Az ára csak 10.- dinár bélyegeken vagy készpénzben. Rendeljük meg a készlet tart.

INŽINIR ZD. OSVALD
szerszám különlegességek áruháza
ZAGREB, Bakačeva ul. 3.

Oddá sze hi'za

v M. Szoboti posztávlena leta 1922., moderna, z vszëmi za málo familijo potrebnimi lokáli. Mesetarje sze honorérajó. Zvé sze: **PREKMURSKA TISKARNĀBAN** megtudható feltételek mellett M. Szobotában egy 1922-be épült csinos, kisebb család részére minden mellékhelyiséggel berendezett ház eladó. — Közvetítők díjaztatnak.

ÉRTESÍTÉS.
Értesitem a t. közönséget hogy november hó 15. kezdve szabó- műhelyemet Olajos ügyvéd ur házába helyeztem át.
Tisztelettel
KUKEL KÁROLY
uri szabó
Murska Sobota.

K I N O

v MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 7. novembra
popoldne ob 3. zvečer ob 8 uri

Divlja noč

Film senzacija u
6 činova.
U glavnoj ulozi:
CARLO ALDINI.

VSTOPNINA: Gornje lože
12 Din., spodnje lože 10 Din.,
in II. prostor 5 Dinarjev.
Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

Tržtvo. Kereskedelem.
Blágo — Áru.

LJUBLJANA nov. 6.

> > Psenica—Buza	Din. 290—305
> > 'Zito—Rozs	> 215—
> > Ovesz—Zab	> 155—
> > Kukorica	> 168—
> > Proszö—Köles	> 225—
> > Hajdina	> 255—
> > Szenö—Széna	> 75—90
> > Graj—Bab csres.	> 250—300
> > zrnésan—vegyes bab	100—
> > Krumpli	> 100—150
> > Len. sz.—Lenmag	> 370—380
> > Det. sz.—Lóherm.	> 2100—2500

BENKO: nov. 6.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Biköv. Bika	7.—	8.—	8-50 9.—
Telice Üszö	7.—	8.—	8-509.—
Krave Tehén	3.—	—	7.—
Teoci Borju	—	—	10.— 11-50
Szvinyé—Sertés	—	—	14.— 15-50
Mászt I-a—Zsirl-a.	—	—	22.— 28.—
Zmócsaj—Vaj	—	—	30.—
Spé—Szalona	—	—	25.—
Belice—Tojás 1 drb.	—	—	1.25

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	56-90
100 Kor. Budapest	= >	9.079
1 Schil. Becs	= >	7-95
1 Kor. Praga	= >	1-60
1 lira	= >	2-39
Zürichben 100 Din	=	9.1425 sfrk.

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvün SHS.,
18 Din. v Ameriko 20 Din. Cena anonc
za □ cm: med textom i izjave i poszlano
150 Din reklame 1— mali oglaszi 0-70 Din.
i dávek. Pri vecskrat popúszit.

Rökopiszi, ki sze ne szhránijo i ne vrnejo sze
poszlajo:
Reditelsztvo i oprávnistvo Mörška Krajina
M Á R K I S E V C I br. 20.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
post. MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-
ként: szövegközt és nyilttér 1-50, rendes
1—, aprofódetés 0-70 Din és az illeték-
Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

A burgonya téli elrak- tározása.

A gabona csak átlag 14 százalék,
de a burgonya 75–80 százalék vizet
tartalmaz. Azért a burgonya sokkal
romlandóbb, mint a gabona. Néha már
szedés előtt a földben is pusztulásnak
indul. Arra is van esett, hogy szállí-
tás közben kárt szenved. A raktárak-
ban pedig mindig pusztul; majd csak
egynéhány százalék, de nem ritkán ne-
gyed vagy fele része is megromlik,
ami a termelőre, a kereskedőre, a fo-
gyasztó közönségre, de még az ál-
lamháztartásra nézve, is igen súlyos
kárt jelent. Nagy hiba, hogy az em-
berek nem szoktak e kérdéssel kellő-
képen törődni.

Aki kisebb vagy nagyobb burgo-
nyakészletében egy-néhány hibás vagy
rothadásnak induló gumót talál, ügyet
sem vet reá. Pedig az az egy-néhány
gumó rövid időn belül, százat is, meg-
ezret is megfertőzhet. Néha a külső-
leg jónak látszó gumó belsejében is
ott tappang a betegség csirája. Ha
semmi sem teszünk ellene, akkor az
összettel még eléggé kifogástalannak lát-
szó burgonya készletünk tavaszra tö-
megesen elpusztul. Az is lehet, hogy
hogy a termelő vagy a kereskedő a
bajt észre sem veszi, de a konyhában
a burgonya felét is kénytelenek eldob-
ni. Nevezetesen a mi burgonyánkban
nagyon elterjedt eres vagy gyűrűs ro-
thadás leginkább csak a gumó belsejé-
ben pusztít, tehát csak a kétfelé vá-
gott burgonyán vehető észre.

Ha burgonyakészletünk egészségi
állapotáról alaposan tájékozódni óhaj-
tunk, akkor nemcsak rá kell pillantani,
hanem a gumók egy részét a kezünk-
be is kell venni s még a legszebbek
közül is néhányat kétfelé kell vág-
nunk, hogy a husát megvizsgálhassuk.
Természetesen kívülről is meg kell néz-
nünk, annak megállapítására, egészen
ép-e a gumó, vagy pedig egér-, her-
nyó-, pajorrágás nyomai vannak-e
rajta, vagy talán kapától megsérült-e.
Amely gumón akár nagyobb, akár
csak igen apró kis seb található, az
könnyen rothadásnak indul, mert a ro-
thadást okozó szervezetek legkönnyeb-
ben nyílt seben át találnak utat a gu-
mó belsejébe. Penész után is kutassunk,
a legparányibb penészfolt is a rotha-
dás jele. Ugyiszintén a gumó ugyneve-
zett küldökét is érdemes közelebbről
szemügyre venni mert a penészgombák
a hiányosan behegedt küldökön át is
könnyen beférköznek a gumó husába.
A bűdös, nedves vagy kásás rothadás
külsőleg is feltűnő, vagy legalább a
gumó megnyomkodásakor hamar meg-
állapítható; amely részén a kezünkbe
vett gumót féltűnően puhának érezzük,
ott bizonyára rothadt. Ismétlem azon-

ban, hogy a gyűrűs rothadás megállá-
pítása végett a gumót okvetlenül két-
felé kell vágni.

Amely burgonya egészséges, an-
nak husa mindenütt egyformán tömör
és egyformán fehéres vagy világos szí-
nű. A héjához közel köröskörül vékony
erezetet találunk, amely a hus többi
részénél kissé sárgább színű; ezek az
ugynevezett edénnyalábok. A gyűrűs
betegségben szenvedő gumóban a két-
felé vágott gumóban a gyűrűsalakuan
elrendezett edénnyalábok sötétes szür-
ke vagy barnaszínűek, sőt végső eset-
ben a hus többi réze is feketés
színt ölt.

Ovóintézkedések és sza- bályok.

Csak egészséges és ép gumó ke-
rüljön a raktárba. A hibás gumókat
csak ideiglenesen raktározzuk el és
hamarosan használjuk fel.

A hosszabb időre elraktározandó
burgonyával mindig a legóvatosabban
és legkiméletesebben bánjunk. Meg-
rögzött szokás szerint a burgonyát vil-
lával, lapáttal ide-oda dobálják, sze-
kérből, kosárból, zsákból hirtelen föld-
re hullatják, szöges csizmával rá is
lépnek. Ez pedig mint hiba, mert köz-
ben a gumó megütődik, megsérül és
rügyei (szemei) letöredeznek. Minden
letört vagy sérült rügy tárt kapu a
rothadást okozó szervezeteknek.

A burgonya feltétlenül száraz, ne
pedig nedves-lucskos állapotban ke-
rüljön a raktárba. Nedves összettel a
földből kiszedett burgonya felületén
miindig több-kevesebb nedveség van.
Azért a burgonyát előbb le kell szárí-
tani, mielőtt raktárba visszük.

Azonkívül a raktárba kerülő bur-
gonyát előzőleg le is kell hűteni, ugy-
hogymérséklete lehetőleg 10° C-
nál kevesebb legyen, de természetesen
anélkül, hogy meg is fagyva. Meleg
összettel földből kiszedett burgonya saját
hőmérséklete akárhányszor a 20°-ot is
eléri. Ilyen meleg állapotban nem sza-
bad ezt raktárba vinni. Hűvös éjjelen
le kell vinni. (Folytatás köv.)

Gospodična,

absolventinja dveletne trgov-
ske šole, strojepiska, z šest-
mesečno prakso v večjem
občinskem uradu, išče pri-
merne službe, če mogoče v
Murski Soboti. Naslov se izve
v PREKMURSKI TISKARNI.

Vsáki práznik, nedelo, četvr-
tek in soboto koncert. Svira
ciganska godba BARANYA.

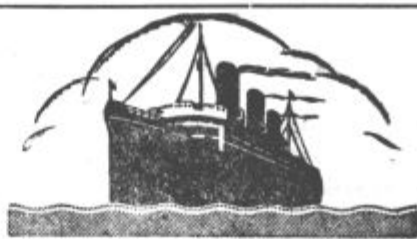
Minden ünnep- és vasárnap
ugyszintén szombaton és csütör-
tökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA **Meolic** NAGY-
KAVARNA KÁVÉHÁZ

Mali oglasni.

KROJAČI in ŠIVILJE!

Kroje (muštre) po najnovejši modi
in po poljubnih slikah izdeluje in raz-
pošilja za dame, gospode in otroke
KNAFELJ ALOJZIJ strokovni učitelj
za krojaštvo Ljubljana, Križev-
niška ulica 2.

Hamburg-Amerikai vonat

Utasok szállítása a legmodernebb
gőzhajókkal:

Hamburgból az Északamerikai
Egyesült államokba
Hamburgból—Kubába
Hamburgból—Mexicóba
Hamburgból—Argentiniába
Hamburgból—Braziliába
Hamburgból—Uruguayba.

Mindennemű utbalgazitást azonnal és dij-
talanul ad Vezérügynökség S. H. S. részére

J. G. Draskovič, Zagreb,

„B 2“ cesta br. 3., ugyszintén a fiokok:
Beograd, Balkanska u. 25, Ljubljana, Ko-
lodvorska u. 30., nemkülönben Sušak, Split,
Metković, Gruž, Makarska, Cetinje, Veliki
Bečkerak, Pančevo, Osijek, Sombor, Subo-
tica, Novi Sad, Bitolj és Dolnja Lendava.

VETÖGÉP

POHL gyártmányu, 11 soros,
könnyű, teljesen jókarban mérsé-
kelt áron eladó **Kühárnál**, Mar-
kiševci.

K odaji je

v Murski Soboti

lepa zidana hi'za, obsztojécsa
z 4 szobe, kühnya, spajz i
mala klet, velki ograd za
zelenjavo i szadovnim drev-
jom. — Pozvediti pri

trgovci **CZIPOTH VIKTOR** kereskedőnél
Murska Sobota.

Eladó

Murszka Szobotában

szép családi ház, mely áll 4
szoba, konyha, éléskamra és
kis pincéből. A házhoz szép
nagy veteményes kert sok
gyümölcsfával tartozik. —
Érdeklődni lehet

Érdeklődni lehet

Érdeklődni lehet

Érdeklődni lehet

1927. évre

magyar

naptárok

megérkeztek

I. HAHN könyvkereskedésébe
MURSKA SOBOTA.